

**Leidschendam-
Voorburg**

Jaarverslag 2021

Commissie voor behandeling van bezwaarschriften

Leidschendam-Voorburg

Inhoud

1. Voorwoord	2
2. Inleiding	3
3. Proces en organisatie	3
3.1 Proces	3
3.2 Organisatie	5
4. Uitkomsten van de uitgebrachte adviezen	6
4.1 Aantal adviezen	6
4.2 Oordelen van de commissie	7
4.3 Contrair	11
4.4 Vergelijking met 2020, 2019 en 2018	11
5. Aanbevelingen	11
5.1 Terugkoppeling 2020	11
5.2 Aanbevelingen per kamer	12
6. Overige opmerkingen	14
6.1 Afhandelingstermijnen	14
6.2 Werkvoorraad	15
6.3 Wet dwangsom bij niet tijdig beslissen	15
6.4 Beroepsprocedures	16
7. Ontwikkelingen voor 2022 en verder	17
Bijlage: samenstelling van de commissie en secretariaat	18
Samenstelling van de commissie in 2021	18
Secretariaat van de commissie	19

1. Voorwoord

Hierbij bied ik u namens de commissie voor de bezwaarschriften het jaarverslag 2021 aan op grond van het bepaalde in artikel 29 van de Verordening behandeling van bezwaarschriften gemeente Leidschendam-Voorburg 2018.

Dit is het derde jaarverslag op rij waarin ik in het voorwoord melding maak van de Coronacrisis. Net zoals in 2020 is het in 2021 weer gelukt om vrijwel alle hoorzittingen fysiek te laten plaatsvinden. Hierdoor hebben we als commissie met het secretariaat de kwaliteit van het horen en de adviezen kunnen behouden. Helaas was 2021 ook het tweede achtereenvolgende jaar waarin we geen plenaire bijeenkomst met een informele afsluiting met alle commissieleden hebben kunnen houden. Dat is jammer, mede omdat er ook in 2021 weer enkele wisselingen bij de commissie plaats hebben gevonden. Door het aflopen van de tweede termijn van 2 leden in maart 2022 én het opzeggen van 2 andere leden ontstonden er in 2021 4 vacatures. Op de advertentie in oktober 2021 zijn 13 aanmeldingen binnengekomen. Inmiddels hebben we 4 goede nieuwe kandidaten welkom geheten en gaan we in 2022 in volle sterkte verder.

Ilse Harms

Algemeen voorzitter

28 maart 2022

2. Inleiding

Dit jaarverslag heeft betrekking op het verslagjaar 2021. Ook dit jaar stond nog in het teken van de wereldwijde pandemie. De maatregelen om de verspreiding van het coronavirus tegen te gaan hadden echter nagenoeg geen invloed meer op de doorgang van fysieke hoorzittingen van de commissie. Het dragen van een mondkapje en anderhalve meter afstand houden waren daarbij verplicht. In een paar gevallen vonden hoorzittingen via MS Teams plaats of werd er telefonisch gehoord. Ook is een enkele keer een bezwaar met instemming van partijen schriftelijk afgedaan.

In 2021 zijn 18 fysieke hoorzittingen gehouden in Kamer I en 31 in Kamer II.

Behalve de reguliere bezwaarschriften zijn er in 2021 ook 20 bezwaarschriften ontvangen op grond van de Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers (Tozo). Dat zijn er ongeveer 100 minder dan in 2020. Verder zijn er 4 bezwaarschriften ontvangen, die betrekking hadden op de door gemeenten uitgevoerde regeling Tijdelijke Ondersteuning Noodzakelijke Kosten (TONK), die van 1 januari tot en met 30 september 2021 gold. Dit was een regeling voor huishoudens die er door de coronacrisis aanzienlijk in inkomen op achteruit waren gegaan, waardoor zij vaste lasten als hypotheek of huur niet meer konden betalen.

In dit jaarverslag wordt een overzicht gegeven van het aantal adviezen dat de commissie, onderverdeeld naar Kamer, in 2021 heeft uitgebracht.

Behalve de hoeveelheid adviezen wordt in dit jaarverslag ook inzichtelijk gemaakt tot welk dictum de commissie is gekomen, hoe vaak het bestuursorgaan het advies van de commissie niet heeft gevolgd (contrair is gegaan) en hoeveel (hoger)beroepszaken in 2021 aanhangig waren.

Voor de vormen van bezwaarbehandeling 'ambtelijk horen en premediation' is een afzonderlijk jaarverslag gemaakt.

3. Proces en organisatie

3.1 Proces

De gemeente Leidschendam-Voorburg werkt vanaf 2018 met een gemengd model voor de behandeling van bezwaren.

Bezwaren kunnen worden afgedaan op 3 manieren.

1. De informele aanpak of premediation: meestal binnen 10 werkdagen na binnenkomst van een bezwaarschrift met bezwaarmaker om gezamenlijk te bekijken wat er speelt en wat de beste afdoeningswijze is van het ingediende bezwaar: informeel of formeel. Bij een informele afdoening wordt gezamenlijk door de gemeente en bezwaarmaker gekeken of er oplossingsrichtingen gevonden kunnen worden die tegemoetkomen aan zowel de belangen van bezwaarmaker als van de gemeente. Wanneer een voor bezwaarmaker acceptabele oplossing wordt gevonden, dan wordt het bezwaar ingetrokken en stopt de bezwaarbehandeling. Als de gemeente en bezwaarmaker het niet eens met elkaar worden dan wordt de behandeling van het bezwaar voortgezet door middel van ambtelijk horen of wordt het bezwaar voorgelegd aan de commissie voor de behandeling van bezwaarschriften.

2. Ambtelijk horen: voor ambtelijk horen komen in aanmerking bezwaarschriften die gericht zijn tegen eenvoudige, niet politiekgevoelige besluiten of tegen gebonden beschikkingen. De ambtelijk hoorder bepaalt of daar sprake van is. Het ambtelijk horen vindt zijn grondslag in artikel 7:5 van de Algemene wet bestuursrecht (hierna: Awb). De ambtelijk hoorder neemt telefonisch contact op met bezwaarmaker. Ambtelijk horen is alleen toegestaan aan een juridisch medewerker van de afdeling Bedrijfsvoering en niet aan een ambtenaar die betrokken is geweest bij de totstandkoming van een bestreden besluit en/of werkzaam is bij de afdeling waar het bestreden besluit is voorbereid en/of is genomen. Een juridisch medewerker die werkzaam is bij de afdeling waar het bestreden besluit is genomen is bij het ambtelijk horen aanwezig om desgewenst het bestreden besluit nader toe te lichten en om eventuele vragen van de ambtelijk hoorder(s) te beantwoorden. De juridisch medewerker(s) die ambtelijk heeft/hebben gehoord stelt/stellen een advies op aan het betreffende bestuursorgaan en is/zijn verantwoordelijk voor de totstandkoming van de beslissing op bezwaar.

3. De commissie voor de behandeling van bezwaarschriften: bezwaarmakers kunnen er ook voor kiezen om niet ambtelijk te willen worden gehoord. In dat geval wordt het bezwaar voorgelegd aan de commissie voor de behandeling van de bezwaarschriften. De commissie is een externe adviescommissie in de zin van artikel 7:13 van de Awb. De commissie is ingesteld door de gemeenteraad, het college en de burgemeester, ieder voor zover dit hun bevoegdheid betreft. De taak van de commissie is om partijen te horen en het bevoegd orgaan te adviseren over de afhandeling van bezwaren gericht tegen besluiten van dat bestuursorgaan. De commissie wordt ondersteund door een secretaris, die werkzaam is op de afdeling Bedrijfsvoering van de gemeente.

Voordat deze commissie adviseert over het bezwaar, is er meestal een hoorzitting. De commissie stelt bezwaarmaker en (een vertegenwoordiger van) het bestuursorgaan (verweerder) dat het bestreden besluit heeft genomen, in de gelegenheid hun standpunten toe te lichten. Ook hoort de commissie een eventuele derde-belanghebbende bij de zaak. Na het sluiten van de hoorzitting en de beraadslaging in raadkamer brengt de commissie advies uit aan het desbetreffende bestuursorgaan. Het bestuursorgaan neemt een besluit over het bezwaar (de beslissing op bezwaar), dat met het advies van de commissie aan bezwaarmaker wordt toegezonden. De commissie werkt volgens de Verordening behandeling van bezwaarschriften gemeente Leidschendam-Voorburg 2018.

3.2 Organisatie

De commissie bestond aan het begin van het verslagjaar uit 13 leden en op 31 december 2021 uit 11 leden. De namen van de commissieleden zijn in de bijlage van het jaarverslag te vinden.

De commissie werkt met twee Kamers. De Kamers zijn ingedeeld naar het soort zaken dat behandeld wordt:

- Kamer I (ruimtelijk domein en algemeen bestuursrecht): in deze kamer wordt een grote diversiteit aan zaken behandeld, zoals - maar niet uitsluitend - bezwaren gericht tegen besluiten op grond van de Algemene Plaatselijke Verordening (APV), de Subsidieverordening, de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo), de Woningwet, Wet ruimtelijke ordening, Wegenverkeerswet, Erfgoedwet, Wet Basisregistratie personen (Wet BRP) en de Wet openbaarheid van bestuur (WOB).

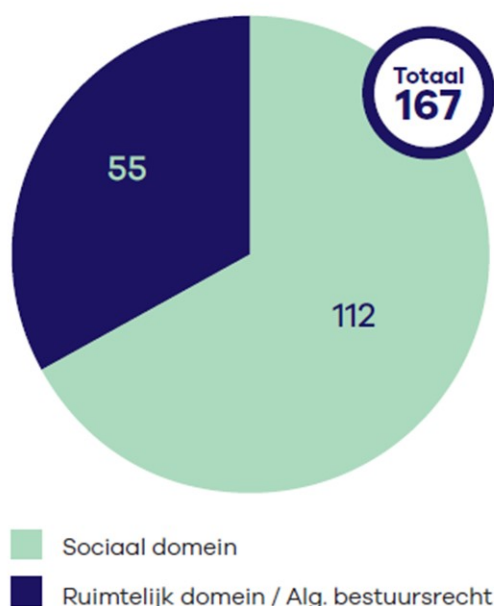
In Kamer I worden ook bezwaren behandeld die gericht zijn tegen besluiten in mandaat genomen door de Omgevingsdienst Haaglanden.

- Kamer II (sociaal domein): in deze kamer worden bezwaren gericht tegen besluiten op grond van de Huisvestingsverordening 2015 / 2019 gemeente Leidschendam-Voorburg, de Jeugdwet, de Participatiewet (PW), de Wet maatschappelijke ondersteuning 2015 (Wmo 2015), de Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW), Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ), Wet gemeentelijke schuldhulpverlening en aanverwante wetten, behandeld.

Kamer II behandelt op grond van een Samenwerkingsovereenkomst sinds 1 januari 2012 ook bezwaren van en brengt adviezen uit aan de gemeente Voorschoten en de gemeente Wassenaar op het gebied van werk en inkomen, alsmede schuldhelpverlening. Hiervoor is een Mandaatbesluit Samenwerkingsovereenkomst Werk en Inkomen vastgesteld.

4. Uitkomsten van de uitgebrachte adviezen

4.1 Aantal adviezen

In 2021 zijn er in totaal 167 adviezen door de commissie uitgebracht. In 2019 waren dat er 228 en in 2020 216. De meeste adviezen zijn uitgebracht in Kamer II (112). Kamer I was goed voor 55 adviezen.

Ook hebben de ambtelijk hoorders 5 adviezen uitgebracht. Daarnaast waren er 111 intrekkingen (in Kamer I 29 en in Kamer II 81 en 1 na ambtelijk horen). De reden voor intrekking van het bezwaar is meestal premediation en/of een herzien besluit, waarbij tegemoet is gekomen aan het bezwaar. Ook kan sprake zijn van een andere oplossing. In 9 van deze gevallen werd het bezwaar ingetrokken nadat er al een hoorzitting was gehouden door de commissie (negen in Kamer II). In 2021 zijn er dus in totaal 283 bezwaarschriften afgehandeld.

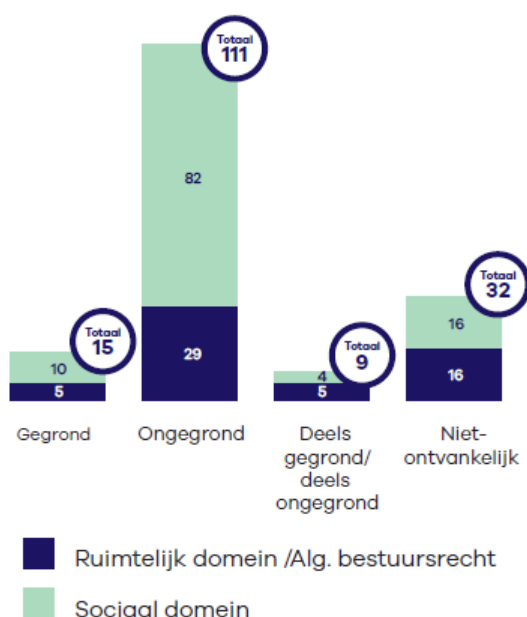
Voor de volledigheid wordt vermeld dat het aantal door de commissie uitgebrachte adviezen (167) niet gelijk is aan het aantal in 2021 ingekomen en afhandelde bezwaarschriften.

In 2021 zijn er in totaal 280 bezwaarschriften ingekomen. Een deel van de in 2021 ontvangen bezwaarschriften zal in 2022 worden afgehandeld. Anderzijds zijn er in 2021 bezwaarschriften afgehandeld die al in 2020 waren ontvangen.

Ter vergelijking: in 2019 zijn er 418 bezwaarschriften ingekomen en zijn er 365 bezwaarschriften afgehandeld. In 2020 zijn er 436 bezwaarschriften ingekomen en zijn er 426 bezwaarschriften afgehandeld.

De in 2020 ingezette trend dat er minder bezwaarschriften worden ingediend zet zich in 2021 dus voort. In 2020 zijn er weliswaar 436 bezwaarschriften ingediend, maar hiervan betroffen 123 bezwaarschriften de Tozo regeling. Zonder deze bezwaarschriften mee te rekenen zijn er in 2020 dan 313 bezwaarschriften ingediend. Een verklaring voor de teruggang van het aantal bezwaarschriften kan de commissie lastig geven. Dit kan te maken hebben met de krappe arbeidsmarkt, waardoor minder mensen een beroep op bijstand deden en meer uitkeringsgerechtigden konden uitstromen naar werk. Ook zijn in 2021 ondersteunende maatregelen vanuit het rijk afgebouwd dan wel beëindigd. Verder waren er in 2021 geen grote projecten waar normaliter veel bezwaren tegen bestaan.

4.2 Oordelen van de commissie

Kamer I

In Kamer I waren de meest voorkomende onderwerpen: omgevings-vergunning bouwen en kappen van bomen (Wabo), verkeersbesluiten (onder meer instellen keurverboden en aanwijzing parkeerplaatsen voor elektrisch opladen) exploitatievergunningen (APV) en handhaving.

De commissie heeft 5 bezwaren gegrond bevonden. Dit betekent dat geadviseerd is om het bestreden besluit (het besluit waartegen bezwaar is gemaakt) te herroepen. 3 bezwaren betroffen hetzelfde besluit over ontheffing van de winkelsluitingstijden. Het advies van de commissie is voor het college reden geweest om in voorkomende gevallen meer aandacht te geven aan de belangen van omwonenden. Volgens het college zal voortaan in de besluitvorming beter worden nagegaan of er sprake is van overlast, veroorzaakt door de betreffende winkel en of deze kan worden beperkt door hetzij het opnemen van voorschriften en beperkingen, hetzij door de gevraagde ontheffing niet te verlenen.

Het vierde gegronde bezwaar betrof een opgelegde last onder dwangsom, omdat een dakkapel in afwijking van de verleende omgevingsvergunning was gerealiseerd. Naar het oordeel van de commissie was bij de voorbereiding van het besluit niet de nodige kennis omtrent de relevante feiten en de af te wegen belangen vergaard. Het college heeft vervolgens besloten van handhavend optreden af te zien, omdat dit onevenredig was vanwege de overige in de straat aanwezige dakkapellen. Het vijfde bezwaar had betrekking op een buiten behandelingstelling van een aanvraag om een omgevingsvergunning. Het college heeft alsnog een tijdelijke omgevingsvergunning verleend. Samengevat was de reden voor gegrondverklaring gelegen in een onjuiste interpretatie van regelgeving en beleid alsook een onzorgvuldige voorbereiding (4 keer).

De commissie heeft 5 bezwaren deels gegrond/deels ongegrond bevonden. Dit betekent dat geadviseerd is om het bestreden besluit gedeeltelijk te herroepen en gedeeltelijk in stand te laten, of om het bestreden besluit 'te repareren' door bijvoorbeeld extra onderzoek of een meer volledige motivering.

De commissie heeft 29 adviezen met het dictum 'ongegrond' afgegeven. Ongegrond betekent dat geadviseerd is om het bestreden besluit in stand te laten. Wel kan de commissie hierbij opmerken dat de motivering of de grondslag van het primaire besluit moet worden aangevuld.

De commissie heeft geadviseerd om in 16 bezwaarschriften het bezwaar niet-ontvankelijk te verklaren. Dit betekent dat geadviseerd is om het bezwaar niet inhoudelijk te behandelen, vanwege het te laat indienen van het bezwaar, geen procesbelang of geen besluit.

NB: Binnen de commissie wordt gewerkt aan een uniform gebruik van begrippen. Er bestaan verschillende meningen over de juistheid van het gebruik van de term 'gegrond' en 'ongegrond', omdat dit begrip als zodanig niet terugkomt in bepalingen in de Algemene wet bestuursrecht die over de bezwaarbehandeling gaat.

De commissie heeft in 2021 vanwege de coronacrisis geen gelegenheid gehad om een uniforme begrippenlijst vast te stellen, zodat is vastgehouden aan deze begrippen. In 2022 staat dit onderwerp weer op de agenda in het overleg tussen de voorzitter en de teamleider van de afdeling Bedrijfsvoering.

Kamer II

In Kamer II waren de meest voorkomende onderwerpen: algemene en bijzondere bijstand, Wmo en urgentieverklaringen.

De commissie heeft 10 bezwaren gegrond bevonden. Dit betrof de volgende zaken:

- 2 bezwaren tegen de afwijzing van een aanvraag bijzondere bijstand. Volgens het advies van de commissie bedroeg het inkomen minder dan 110% van de van toepassing zijnde bijstandsnorm. Het college heeft alsnog de bijzondere bijstand verleend
- 1 bezwaar tegen een herzien besluit over een Tozo-uitkering en terugvordering van teveel betaalde uitkering. Het advies van de commissie luidde dat het inkomen niet juist was vastgesteld, omdat uitsluitend het salaris van de directeur-groootaandeelhouder was meegenomen en dit salaris niet in samenhang met het inkomen binnen de BV-structuur was beoordeeld
- 1 bezwaar over de toekenning van een persoonsgebonden budget voor begeleiding individueel op grond van de Wmo. De commissie vond dat het aan de besluitvorming ten grondslag gelegde onderzoek niet voldeed aan de daaraan uit een oogpunt van zorgvuldigheid en motivering te stellen eisen. Het college heeft het persoonsgebonden budget voor een langere periode en meer uren toegekend
- 1 bezwaar tegen een terugvorderingsbesluit. De commissie heeft geadviseerd om de hoogte van het terugvorderingsbedrag over één maand te verlagen, omdat het bedrag ten onrechte te hoog was vastgesteld
- 1 bezwaar tegen de afwijzing van een aanvraag om een uitkering op grond van Tozo 3 vanwege een lijfrente-uitkering. Volgens het advies van de commissie stond bij aanvang van de lijfrente-uitkering, ruim vóór de coronacrisis, al vast dat de uitkering per 1 december 2020 zou eindigen, zodat het wegvallen van deze inkomsten bezwaarmaker niet kon worden tegengeworpen. Het college heeft de aanvraag alsnog toegekend over de gevraagde periode
- 1 bezwaar over de herziening van een bijstandsuitkering naar de kostendelersnorm. Het advies van de commissie luidde dat sprake was van een commerciële relatie waardoor de kostendelersnorm ten onrechte was toegepast

- 2 bezwaren tegen de afwijzing van aanvragen voor een individuele inkomenstoelage, voor verborgen kosten voor chronisch zieken en gehandicapten en voor maatschappelijke participatie. Volgens het advies van de commissie kwam het inkomen van bezwaarmaker in de onderzochte periode niet uit boven de toepasselijke inkomensgrens en werd verder aan de voorwaarden voldaan. Het college heeft alsnog bedragen toegekend
- 1 bezwaar over de afwijzing van aanvragen om bijzondere bijstand voor de kosten van de eigen bijdrage rechtsbijstand en het griffierecht. Het advies van de commissie luidde om een bepaald geldbedrag als gift te zien en niet als inkomen, waardoor het inkomen minder was dan 110% van de van toepassing zijnde bijstandsnorm. Het college heeft het gevraagde bedrag aan bijzondere bijstand alsnog toegekend

Samengevat waren de redenen voor gegrondverklaring gelegen in een andere afweging van feiten en omstandigheden, een andere interpretatie van regelgeving en beleid en een onzorgvuldige voorbereiding.

De commissie heeft 4 bezwaren deels gegrond en deels ongegrond bevonden. Dit betekent dat geadviseerd is om het bestreden besluit gedeeltelijk te herroepen en gedeeltelijk in stand te laten, of om het bestreden besluit 'te repareren' door bijvoorbeeld extra onderzoek of een meer volledige motivering.

De commissie heeft 82 ongegrond adviezen afgegeven.

De commissie heeft 16 keer geadviseerd om het bezwaar niet-ontvankelijk te verklaren, vanwege het te laat indienen van het bezwaar, het ontbreken van gronden, geen procesbelang of geen besluit.

Omdat Kamer II ook adviezen uitbrengt aan de gemeente Voorschoten en de gemeente Wassenaar op het gebied van werk en inkomen en schuldhulpverlening, is hieronder ook een uitsplitsing gemaakt van de verschillende adviezen voor de gemeente Voorschoten en de gemeente Wassenaar.

Gemeente	Gegrond	Ongegrond	Gedeeltelijk (on)gegrond	Niet-ontvankelijk	Totaal
Voorschoten	0	18	1	1	20
Wassenaar	5	12	1	3	21
Totaal	5	30	2	4	41

4.3 Contrair

In het verslagjaar 2021 zijn er geen gevallen geweest waarin het college van burgemeester en wethouders/de burgemeester het advies van de commissie niet heeft overgenomen.

4.4 Vergelijking met 2020, 2019 en 2018

Alles overziend is in 2021 het percentage geheel of deels gegronde/deels ongegronde bezwaren 14% (was 8% in 2020, 11% in 2019 en 17% in 2018). Het percentage ongegronde bezwaren is 67% (was 74% in 2020, 74% in 2019 en 64% in 2018). Het percentage niet-ontvankelijke bezwaren is 19% (was 18% in 2020, 15% in 2019 en 19% in 2018). Er hebben zich ten opzichte van deze jaren dus geen grote verschuivingen voorgedaan.

5. Aanbevelingen

5.1 Terugkoppeling 2020

De commissie heeft in het jaarverslag 2020 voor Kamer I aan de afdeling Stadsbeheer als aanbeveling meegegeven om te bekijken of er meer informatie vooraf moet worden gegeven bij de plaatsing van oplaadpalen voor elektrische auto's.

Uit de terugkoppeling blijkt dat de bekendmaking in de Gemeenterubriek is verbeterd, de locatie van de laadpaal wordt nu met straatnamen en postcode omschreven zodat duidelijk is om welke locatie het gaat.

Voor Kamer II zijn aan de afdeling Werk, Inkomen, Jeugd en Zorg (WIJZ) - kort samengevat - de volgende aanbevelingen gedaan:

- Neem bij primaire besluiten de juiste relevante regelgeving en een deugdelijke motivering op
- Neem bij bezwaarzaken over urgentieverklaringen de verslagen met adviezen van de Toetsingscommissie in het procesdossier op
- Overleg een compleet procesdossier in zaken waarin wordt afgegaan op conclusies van de sociale recherche en zorg voor neutrale verslaglegging in de rapporten van de sociale recherche met daarbij een deugdelijke en feitelijke onderbouwing

In de terugkoppeling vanuit de afdeling WIJZ over de eerste aanbeveling wordt opgemerkt dat inderdaad soms in besluiten de juridische grondslag ontbreekt. In het verweerschrift wordt dat hersteld. Dit is regelmatig onder de aandacht gebracht van de inkomensconsulenten. In 2020 hebben er geen steekproeven en caseloadgesprekken door kwaliteitsmedewerkers met consulenten plaatsgevonden vanwege alle extra werkzaamheden van de kwaliteitsmedewerkers rondom de Tozo en de TONK. In 2021 is dit weer opgestart en worden in de caseloadgesprekken met consulenten ook de uitkomsten van de steekproeven besproken. Verweerders zullen signalen over een ontbrekende juridische onderbouwing blijven geven aan de betreffende consulenten. De regisseur inkomen heeft het signaal ook met kwaliteit besproken en de kwaliteitsmedewerkers hebben dit onder de aandacht gebracht bij de consulenten. Ook is er één keer per kwartaal een overleg met kwaliteit inkomen, kwaliteit werk en de regisseurs waar dergelijke signalen en andere knelpunten kunnen worden besproken.

Met betrekking tot de tweede aanbeveling heeft de commissie al gewezen op een ingezette verbetering in 2021, in die zin dat in een aantal zaken het advies van de Toetsingscommissie was bijgevoegd. Vanuit de afdeling WIJZ wordt nog opgemerkt dat er door verweerders regelmatig aandacht is gevraagd voor de rapportage van de Toetsingscommissie en dat is geadviseerd om een apart format te gebruiken waardoor dit niet kan worden vergeten. Dit advies is tot hun genoegen overgenomen waardoor dit punt is opgelost. Het volledig aanleveren van het procesdossier blijft uiteraard een aandachtspunt.

Naar aanleiding van de derde aanbeveling is afgesproken dat de conclusie niet meer wordt opgenomen in de rapportage en er uitsluitend een advies wordt gegeven. Verder mogen niet alle onderliggende documenten worden bijgevoegd in verband met privacy, maar alle originele stukken zijn aanwezig en kunnen desgewenst worden opgevraagd door verweerders als dat aan de orde is.

De commissie is verheugd dat de gemeentelijke organisatie serieus aan de slag is gegaan met de aanbevelingen en deze heeft overgenomen.

5.2 Aanbevelingen per kamer

Kamer I

De behandelde bezwaarschriften gaven geen aanleiding om aanbevelingen te doen.

Kamer II

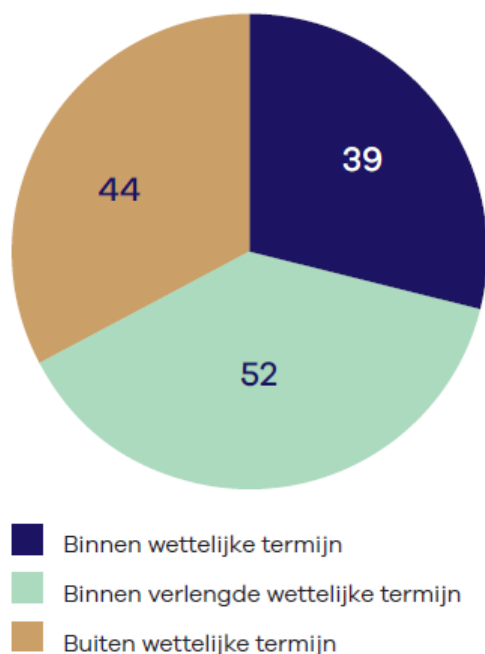
Naar aanleiding van een aantal behandelde bezwaarschriften op het terrein van de PW doet de commissie de aanbeveling om na te gaan of verordeningen en beleidsregels voldoende ruimte bieden voor maatwerk en het hanteren van de menselijke maat.

- Hierbij kan bijvoorbeeld gekeken worden naar regelingen van omliggende gemeenten. Zo heeft de commissie geconstateerd dat de gemeente Rijswijk in (de toelichting op) haar beleidsregels aangeeft dat een betrokkene, zolang er sprake is van beslag of een schuldregeling in het kader van de WSNP, niet beschikt over enige draagkracht
- De commissie heeft verder geconstateerd dat in verschillende gemeenten onder bepaalde voorwaarden bijzondere bijstand wordt verleend voor doorbetaling van de huur tijdens detentie. Dit wordt aangeduid als buitenwettelijk begunstigend beleid. De rechter toetst buitenwettelijk begunstigend beleid terughoudend. De commissie doet de aanbeveling om te onderzoeken of voor deze gemeente mogelijk ook zulk beleid kan worden ontwikkeld

De commissie heeft al eerder geconstateerd dat de terminologie in de Beleidsregels bestuurlijke boete Participatiewet, IOAW en IOAZ gemeente Leidschendam-Voorburg 2015 met betrekking tot 'verminderde verwijtbaarheid' tot verwarring leidt. In een uitspraak van de Centrale Raad van Beroep van 11 januari 2016, ECLI:NL:CRVB:2016:12 is een nadere invulling en uitwerking van het boeteregime in bijstandszaken gegeven. De commissie doet de aanbeveling om de Beleidsregels naar aanleiding van genoemde uitspraak aan te passen en tevens om de bestuurlijke boete niet meer af te ronden, omdat de wettelijke grondslag daarvoor is komen te vervallen.

6. Overige opmerkingen

6.1 Afhandelingstermijnen

Naast het recht voor bezwaarmakers op een professionele en tijdige afhandeling van het bezwaarschrift, is het werken binnen de wettelijke beslistermijnen voorts van belang om niet geconfronteerd te worden met het betalen van dwangsommen door de gemeente op grond van de Wet dwangsom en beroep bij niet tijdig beslissen (zie ook 6.3).

Van de afgehandelde bezwaren waarin de commissie een inhoudelijk advies heeft uitgebracht (135) zijn er 39 binnen de wettelijke termijn van 12 weken afgehandeld (Kamer I acht zaken, Kamer II 31 zaken).

Voorts biedt de Awb de mogelijkheid om de wettelijke beslistermijn eenmalig met zes weken te verlengen. Het aantal bezwaarzaken dat binnen deze verlengde wettelijke termijn is afgehandeld bedraagt 52 (Kamer I 11 zaken, Kamer II 41 zaken).

In 2021 zijn 44 zaken (Kamer I 20 zaken, Kamer II 24 zaken) buiten de wettelijke termijn afgehandeld.

In 2021 is dus 67% van de bezwaren (91 van de 135 inhoudelijk uitgebrachte adviezen) tijdig afgehandeld. De niet-ontvankelijke bezwaren (in totaal 32 zaken) zijn niet meegerekend bij de bepaling van de afhandelingstermijnen. De vraag of een bezwaar tijdig is afgehandeld is dan immers vanuit de Awb bezien niet aan de orde, omdat er geen heroverweging plaatsvindt van het bestreden besluit. Uiteraard wordt er vanuit het oogpunt van klantvriendelijkheid ook bij die bezwaren wel gestuurd op tijdige afhandeling.

De niet tijdige afhandeling van bezwaren heeft vaak meerdere oorzaken. In dit verslagjaar was er een aantal keren vertraging bij het aanleveren van het verweerschrift door de vakafdeling. Verder ontstond vertraging in het opstellen van het conceptadvies door de secretaris in verband met complexiteit van het bezwaar, werkdruk of vakantieperiodes. Ook was er een te late reactie van een bezwaarmaker en een verlate reactie op het conceptadvies door de commissieleden. Voorts is vertraging ontstaan vanwege nader onderzoek.

Een punt van aandacht is het grote percentage overschrijdingen van de afhandelingstermijn. Ten opzichte van 2020 (61%) is een kleine verbetering te bespeuren, maar er dienen door de gemeente acties worden ondernomen om deze overschrijdingen terug te dringen. De commissie blijft dit volgen en zal eventuele acties opvolgen.

6.2 Werkvoorraad

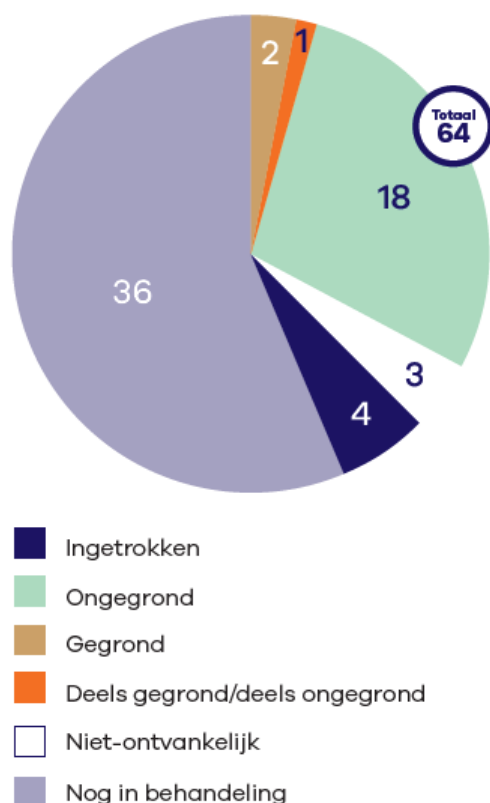
Op 31 december 2021 waren 108 bezwaarschriften nog niet afgehandeld. Hiervan hadden er 57 betrekking op kamer I en 51 op kamer II.

6.3 Wet dwangsom bij niet tijdig beslissen

In 2021 zijn er 9 ingebrekestellingen ontvangen die toezien op het niet tijdig beslissen op een bezwaarschrift, waarvan vijf in Kamer I en vier in Kamer II. In 1 bezwaarzaak was de beslissing op bezwaar al verzonden toen de ingebrekestelling werd ontvangen.

In 4 bezwaarzaken is binnen 2 weken na ontvangst van de ingebrekestelling alsnog een beslissing op bezwaar genomen. Hierdoor is geen dwangsom verschuldigd. In 2 bezwaarzaken is een dwangsom uitgekeerd en in 2 bezwaarzaken was in 2021 nog geen beslissing op bezwaar genomen.

6.4 Beroepsprocedures

Bij de rechter waren er in het verslagjaar 2021 64 beroepszaken aanhangig (waarvan 11 hoger beroep). Hiervan waren op 31 december 2021 nog 36 zaken in behandeling.

Er is in negen beroepszaken (waarvan één in hoger beroep), die voortgekomen zijn uit Kamer I, in 2021 uitspraak gedaan. In 3 gevallen heeft de rechter het beroep ongegrond verklaard, in 2 gevallen gegrond, in twee gevallen niet-ontvankelijk. In 1 geval is een tussenuitspraak gedaan (dit beroep loopt dus nog).

Verder zijn er 2 beroepschriften ingetrokken. In de ene hoger beroepszaak is het beroep ongegrond verklaard. Dit betrof een omgevingsvergunning.

Er zijn 18 beroepszaken (waarvan 1 in hoger beroep) voortgekomen uit Kamer II die in 2021 zijn afgehandeld. In 14 gevallen heeft de rechter het beroep ongegrond verklaard, in 1 geval deels gegrond/deels ongegrond, in 1 geval niet-ontvankelijk en 1 beroepschrift is ingetrokken. In de ene hoger beroepszaak is het beroep gegrond verklaard. Dit betrof een Wmo zaak.

Ter vergelijking: in 2020 waren er 54 beroepszaken aanhangig bij de rechter, in 2019 51 en in 2018 40.

Hiernaast zijn met betrekking tot zaken in Kamer I 7 verzoeken om een voorlopige voorziening ingediend, waarvan er 1 deels is toegewezen, 3 zijn afgewezen, 1 niet-ontvankelijk is verklaard wegens het niet betalen van het griffierecht en 2 zijn ingetrokken.

7. Ontwikkelingen voor 2022 en verder

Met de *Omgevingswet* wil de overheid de regels voor ruimtelijke plannen vereenvoudigen en samenvoegen, zodat het straks bijvoorbeeld makkelijker is om bouwprojecten te starten. De Crisis- en herstelwet maakt dit nu al mogelijk, bijvoorbeeld door bestaande regels aan te passen. Inmiddels is bekend dat de ingangsdatum van de *Omgevingswet* is verschoven naar 1 januari 2023. De datum van 1 januari 2023 biedt alle betrokken partijen duidelijkheid en bovenal meer zekerheid om goed te kunnen oefenen met het nieuwe digitale systeem en de nieuwe manier van werken. Het is nu nog niet goed te voorspellen wat de *Omgevingswet* in de toekomst voor de behandeling van bezwaarschriften in Kamer I gaat betekenen.

De *Wet Open Overheid (Woo)* is een initiatiefwet. De wet heeft als doel overheden en semioverheden transparanter te maken en moet ervoor zorgen dat overheidsinformatie beter vindbaar, uitwisselbaar, eenvoudig te ontsluiten en goed te archiveren is. De *Woo* maakt toegang tot publieke informatie expliciet tot een recht van burgers. De *Woo* is op 21 januari 2021 aangenomen door de Tweede Kamer en op 5 oktober 2021 door de Eerste Kamer. De initiatiefwet treedt op 1 mei 2022 in werking. Daarmee komt de huidige *Wet openbaarheid van bestuur (Wob)* te vervallen. De *Woo* voorziet in een opener overheid dan de *Wob*, bijvoorbeeld door actieve openbaarmaking van verschillende informatiecategorieën verplicht te stellen. Voor passieve openbaarmaking (openbaarmaking op verzoek) volgt de *Woo* vrijwel geheel de *Wob*. Onderdeel van de *Woo* is ook een adviescollege dat zal toezien op de informatiehuishouding van het rijk en decentrale overheden.

Het recente onderzoek naar de Kinderopvangtoeslag laat zien dat de communicatie tussen burger en overheid niet altijd goed gaat. Helaas is deze affaire niet het enige voorbeeld waarin de menselijke maat bij de uitvoering van wet- en regelgeving verloren is gegaan.

Het *moreel kompas* van juridische professionals (waaronder de secretarissen) moet dan ook scherper worden afgesteld, waarbij de behoefte van de rechtszoekende centraal staat. Omdat de wet, beleidsregels en interne werkinstructies leidend zijn laat dit doorgaans weinig ruimte voor de menselijke maat. Het gevolg is dat de burger gemakkelijk in de knel raakt. Van belang is om kritisch te reflecteren op de eigen gemeentelijke praktijk en met name op de lastige vragen en morele dilemma's die zich daarin voordoen. Op deze manier kan beter worden omgegaan met de lastige gevallen waarover een besluit moeten worden genomen en waarover verantwoording moet worden afgelegd. Zo kan er meer ruimte worden gecreëerd voor de menselijke maat. Ook de commissie heeft hierin een zekere signaalfunctie en zal hierover in 2022 in gesprek gaan met de secretarissen, die op hun beurt het gesprek zullen aangaan met verweerders.

Bijlage: samenstelling van de commissie en secretariaat

Samenstelling van de commissie in 2021

Algemeen voorzitter: mevrouw mr. I.M. Harms

Kamer I Ruimtelijk domein en algemeen bestuursrecht

- Mevrouw mr. I.M. Harms (voorzitter)
- De heer drs. R. Haijkens (plv. voorzitter)
- Mevrouw mr. M. Auw Yang-Rolle (lid)
- De heer mr. F. Blok (lid)
- Mevrouw mr. A.C.M.J. Halbertsma-Wallemacq (lid)
- Mevrouw mr. S.F. Somer (lid)

Kamer II Sociaal domein

- De heer mr. G.A.A.M. Boot (voorzitter)
- Mevrouw mr. W.M.A. der Weduwe-de Groot (plv. voorzitter)
- De heer mr. R. Brouwer (lid)
- De heer drs. R. Haijkens (lid)
- Mevrouw mr. S.S. Kindt-Jiawan (lid, tot 1 oktober 2021)
- De heer mr. R. Lagrand (lid)
- Mevrouw mr. T.K.H. Nguyen (lid, tot 1 februari 2021)
- De heer mr. J.F. Penning de Vries (lid)

Secretariaat van de commissie

De commissie werd in haar werkzaamheden in 2021 ondersteund door de hieronder genoemde secretarissen, werkzaam op de afdeling Bedrijfsvoering:

- De heer mr. A. Danişman
- Mevrouw J. van Duijn
- Mevrouw mr. J.B. Filius
- De heer A.R. Kroese
- Mevrouw mr. M.J.M. Tetteroo
- De heer mr. G.W. Toebes
- Mevrouw drs. M.F.Y. Topee
- Mevrouw mr. A.I.F.M. van de Ven

De administratieve ondersteuning van de commissie en het secretariaat werd in 2021 verzorgd door:

- Mevrouw C.J.G. Doove
- Mevrouw M. van Kampen
- Mevrouw R.R. Manurat